

Pierwsze Sympozjum Archeologii Środowiskowej

W dniach 19-22 października 2005 roku w Koszęcinie w Siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. S. Hadyny odbyło się pierwsze Sympozjum archeologii środowiskowej, zatytułowane *Studia interdyscyplinarne nad środowiskiem i kulturą człowieka – dorobek i przyszłość*. Organizatorami były: Komisja Archeologiczna Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Muzeum Śląskie w Katowicach; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Instytut Peleogeografii i Geoekologii, Instytut Antropologii; Instytut Archeologii i Etnologii PAN oraz Komitet Badań Czwartorzędu PAN. Wzięło w nim udział 91 osób, zaprezentowano 33 referaty oraz 34 postery. Zakres merytoryczny i przestrzenny uzupełniły prezentacje gości zagranicznych z Wielkiej Brytanii, Japonii, Litwy i Słowenii. Program, streszczenia referatów i posterów zawarto w materiałach Sympozjum, które są dostępne w bibliotekach Instytucji uczestniczących zorganizowaniu obrad.

Sympozjum w całości poświęcono relacjom między czynnikami przyrodniczymi a kulturową działalnością człowieka na obszarze Polski w perspektywie czasowej obejmującej, w nowym podziale dziejów ziemi, najmłodszą część neogenu, a w chronologii archeologicznej sięgającą epoki paleolitu. W trzydniowym forum bezpośredniej dyskusji i wymiany informacji przedstawiciele różnych środowisk i dyscyplin zajmujących się kulturowo-przyrodniczą przeszłością, odnieśli się do następujących zagadnień (1) syntetycznych, dotychczasowych ujęć najważniejszych osiągnięć (2) wskazali aktualnie realizowane problemy badawcze i kierunki postępu metodycznego oraz (3) dotychczasowych jak i nowych, pożądaných płaszczyzn współpracy z innymi specjalizacjami w zakresie wyznaczonym tematem sympozjum. Obrady toczyły się w następujących po sobie sesjach: Człowiek a środowisko – perspektywa archeologiczna, Środowisko abiotyczne, Metody datujące, Analizy numeryczne, Paleoantropologia, Archeozoologia, Archeobotanika i Palinologia. Zamierzeniem organizatorów było zainicjowanie cyklu spotkań konferencyjnych poświęconych interakcjom człowiek i środowisko.

Sympozjum zadedykowano prof. dr. hab. Stanisławowi Kurnatowskiemu jako wyraz uznania Jego zasług w promowaniu od początku jego aktywności zawodowej studiów archeologiczno-przyrodniczych.

Podczas obrad zaproponowano, aby przyszłe forum działalności na rzecz poznania kształtowania relacji człowieka i jego środowiska przyrodniczego odbywało się w ramach stosownej struktury organizacyjnej badaczy zajmujących się wskazaną problematyką. W dniu 21.10.2005 r. odbyło się zebranie założycielskie nowego forum nazwanego Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej. Na liście członków założycieli znalazło się 62 osoby. Podczas zebrania przedyskutowano zaproponowany statut Stowarzyszenia oraz wybrano zarząd.

Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej (SAS) zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Poznaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym z dniem 31.03.2006 r. Siedziba znajduje się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w Instytucie Paleogeografii i Geoekologii przy ul. Dziegiełowej 27, 61-680 Poznań. Pomieszczenia użyczył prof. dr. hab. B. Nowaczyk.

SAS jest organizacją społeczną zrzeszającą osoby aktywnie uczestniczące w badaniach nad relacjami między środowiskiem przyrodniczym i rozwojem kulturowym człowieka w przeszłości – głównie w zakresie nauk humanistycznych, w tym zwłaszcza archeologii, nauk przyrodniczych i innych. Terenem działalności SAS jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Siedzibą władz naczelnych jest Poznań.

Celem Stowarzyszenia Archeologii Środowiskowej jest:

a) Działanie na rzecz postępu badań nad relacjami między rozwojem kulturowym człowieka a środowiskiem przyrodniczym w przeszłości, we współpracy archeologii z naukami przyrodniczymi, humanistycznymi i innymi.

- b) Działanie na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania w społeczeństwie właściwego do nich stosunku.
- c) Upowszechnianie i popularyzowanie wiedzy w zakresie procesów zmian środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja celów będzie odbywała się poprzez:

- a) Inicjowanie projektów badawczych oraz pomoc w ich realizacji osobom stowarzyszonym w SAS jak i osobom niestowarzyszonym.
- b) Rozwój kontaktów, wymianę informacji naukowej i współpracy interdyscyplinarnej.
- c) Współdziałanie z organami administracji państwowej, towarzystwami, instytucjami naukowymi i edukacyjnymi.
- d) Organizowanie seminariów, warsztatów naukowych, sympozjów, konferencji i innych przedsięwzięć o charakterze naukowym, dydaktycznym, opiniotwórczym.
- e) Działalność opiniodawczą, konsultacyjną, gospodarczą i wydawniczą w zakresie publikacji naukowych i popularno-naukowych.
- f) Uczestnictwo w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego
- g) Zakładanie fundacji o charakterze naukowym lub dydaktycznym.

Sądzymy, iż wymiana myśli zapoczątkowana podczas obrad Sympozjum Archeologii Środowiskowej oraz przyszłe spotkania w ramach powołanego Stowarzyszenia przyczynią się do integracji merytorycznej, wzajemnych inspiracji wymiany doświadczeń oraz szybszego obiegi informacji o rezultatach badań prowadzonych obecnie, jak i w przyszłości. Liczymy integracja naszych środowiskach naukowych będzie sprzyjać podejmowaniu nowych inicjatyw w zakresie badań interdyscyplinarnych nad środowiskiem i przeszłością kulturowa człowieka.

Daniel Makowiecki, Mirek Makohonienko